

Franckesche Stiftungen zu Halle

Brief von Heinrich Wilhelm Ludolf an August Hermann Francke.

Ludolf, Heinrich Wilhelm

Amsterdam, 14.03.1697

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-204030](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-204030)

V1K0

atq; Hierosolymis inter Franciscanos Monachos educatus, postea comes Itineris per
 Palestinam et Egyptum factus, Dⁿⁱ Doctoris Huntington, viri animo mihi val.
 conjuncti, olim Mercatorib; anglicis ^{Schabernis!} Aleppi degentib; a Tacris. Modo dictus Be-
 tehemita utilem mihi navare operam posset, valde enim me amat, ^{et} scribit ~~en~~
 e Livorno, se reditum in Patriam meditari. Interim tamen certo adhuc non
 dum scio, auron aetas Hagar somitum mihi sit transigenda. Disponet de me
 misericordissimus, prout id utilissimum judicaverit, hoc dilati consilii solatium
 mihi erit, quod facta pace tutiora erunt itinera, atq; fortassis aliquid
 mundanis negociis praestantius interim quoq; imperceptibiliter curare poter.
 Saluta quæro enixe meo nomine Spenerum nostrum, omnium proborum delicias,
 lator admirandæ sapientissimæ providentiæ, quæ adversarios hujus Viri
 magis magisq; debilitat, in ^{ipsum} omnem ignominiam, quam Spenero intentabant,
 derivantes. Quod ipsi intentiones meæ nondupliceant, gaudeo, priorumq; votis
 ad obtinendam necessariam divinam benedictionem valde juvabor, aliis tam
 quam qui vobiscum duobus perfectè idem sentiunt, contenta literarum
 mearum patefieri nollem. Magnâ cum animi voluptate oretenus plura
 exponere possem, si te praesente frui liceret; omni tamen spe proorsus
 non careo, Hala te conveniendi antequam magnum iter ingrediar, dum enim
 Weissenbrachium Larini mecum abducere non possum, cecidit una ex ratio-
 nib; quæ transitum per Galliciam suadebant. ante finem Aprilis certius quid
 de tempore profectionis meæ perscribere poter.
 Latus mihi quoq; fuit nunciis de Scharschmidio, Grammaticam meam foliis
 chartæ albæ interspersis, ipsi primâ occasione transmittam, quo observationib;
 suis eam emendare possit, nonnullas ipse jamtum ascripti.
 Moscovitâ cum quo consuetudinem hic contraxi ad coemendâ medicamenta pro
 apotheca Tigrea nonnullas septimanas hic amstelodami transigere coactus est,
 astatem Lugdani Batavorum absumere sibi proposuit, postea Argliam invisere.
 Magna mihi promittere videtur, licet pietati ipsius, multum adhuc l^o Provocatus
 l^o 60000 interspersum sit. Vos in transitu conveniendi cupidinem ipsi accendite
 spero.

Woodroffs Downfall of Babylon publice non prostat, quod mihi donaverat
 exemplar Dr Mecken reliqui, pro vita mea ratione multa sarcina mihi non
 conveniunt. Nescio an indicaverim quod conveniat cum Beverley, circa
 hoc tempus expirasse 1260. annos Apocalipticos, in quibz Ecclesia sepius
 accidere debebant, iisdem tamen hypothesebz uterqz calculum non superstitit.
 Inter alia signa appropinquantis Ecclesiasticae mutationis illud quqz refero,
 quod inter ipsos Pontificios solidior Christianismi idea serpere incipiat, quam
 qua actibz exterioribz, prationibz fieri consulentibz terminatur. Archiepiscopi
 de Cambray libellus nuper editus: de la vie interieure de l'homme, valde
 a multis in Gallia aestimatur, licet maxima pars Cleri Quietismi accusatione
 ipsum denigrare conetur. Res hac eo majoris momenti videtur, quoniam
 dictz Archiepiscopi, dum Abbe de Fenelon esset, educationi Ducis Burgundiae
 praefectus erat. Soterum quando et quomodo Deus meliora fata immisurus
 sit Ecclesiae sit, quietae resignatione ipsius imperscrutabili decreto permittendus
 censeo, id satagentes ut regnum Dei in nos veniat. Alterum libellum, Moyens
 sœurs et ames, tibi transmittere laborabo. Gratus mihi erit conspectus
 Neubaueri tui, et gratior adhuc occasio ipsi inserviendi, qui enim Spiritu
 Pristi destitutus non est totaliter, gratulari sibi debet, si quicquam
 operae ad promovendum laude dignum negotium tuum conferre valeat, pauci
 tamen divites seriâ consideratione id expedientes mihi innotuere, qui
 inter Magnates omnem erga Supremum Mundi Governatorem respectum non depone-
 rent, perversa tamen huius seculi methodo omnes redditus suos censuendo falso
 splendori impendere coguntur. Non deerit tamen Deus proposito ad promo-
 vendam gloriam ejus sauepto, firmâ in omnipotenti auxilio ejus fiduciâ.
 nisi propter expensas bellicas et mutationem mineta inusitato pecuniae defectu
 angustia laboraret sperare potuissem me per amicos meos tibi aliquod subsidii a
 coepta tua procuraturum, inter hujates eminentioris fortuna homines prae-
 ter unum solum vix habeo familiarem mihi amicum. Ille est Dr Witsen, Consul hujus
 urbis, occupationibz tamen nimis est distentus. Dum amicorum mentionem
 facio, incidit in mentem, nomen unius vel alterius tibi esse indicandum,

quo iis amici tui uti queant si fortassis de ea loca pervenerint, eos enim tibi nominabo, qui mihi maxime probati sunt et benevolenti animo excipiant ^{at} spero omnes meo nomine eos salutantes. Londini Dr. Slare, Medicus, Vir probus, et satis celebris. Germanam linguam callet, patre in bello tricenali ex Palatinatu profugo natus. Dr. Meuschen Principis Georgii Tacellanus. Quos maxime hic in Hollandia asthma, tibi quod illi noti sunt. Holmia, Dr. de Klingstern premier Gentilhomme de la Cour. Levalia, Prof. Matth. Dr. Voltemate. Frater meus Georg Melchior Ludolf, qui hactenus Secretarii Intimi manus in aula Pomeranensi obtulit, Ducem Pomeranensem nate minorem Tenam sequetur, ad dignitatem Consilarii erectus, non tam sanguinis nexu, quam infusa pietatis indicia ^{michi} illeretur. Si Venetia, ad eam fratrem tuum parere non praetermittam non enim nisi amica mihi similiter promitto ab iis, qui tui sunt. Neminem hic novi, qui lingua arabica vel mediocriter sit ^{gnarus} ~~capax~~, si qui inter Iudaeos inveniuntur, illi nec scribere nec legere linguam arabicam possunt. Quasiverat me Londini paucis ante discessum meum diebus aliquis Arabs, qui audiverat, addiscenda illius lingua ^{me} avidum esse. Sciscitabor num adhuc ibi sit, num ea ut indole ut vobis prodere possit, num iter ad vos suscipere velit, propter genuinam lingua pronunciationem, quae est difficilissima et propter dialectum vulgarem, vir qui ea lingua seu vernacula utitur magis erit utilis. Sed qui ex istis regionibus huc veniunt, in libris parum sunt versati, neque fundamenta grammaticalia norunt. In ea tamen sum opinione intellectionem librorum ex libris proprio studio posse ^{hauriri} haurire. Vale et me in Christo amare perge. Dabam Amstelodami d. 14 Martij 1697.

Animo tibi conjunctissimus

J. H. V. Ludolf